

Ankestyrelsens brev til Aalborg
Kommune

30. november 2023

Aalborg Kommunes brug af vagter på botilbud

Ankestyrelsen vender hermed tilbage i sagen om Aalborg Kommunes brug af vagter på botilbud.

J.nr. 22-30120

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Konklusion

Ankestyrelsen har gennemført en indledende undersøgelse af sagen.

Tel +45 3341 1200

På baggrund af Aalborg Kommunes udtalelse finder Ankestyrelsen ikke anledning til at foretage yderligere.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Vi lægger vægt på, at det fremgår af Aalborg Kommunes udtalelse, at kommunens botilbud i visse tilfælde bruger tryghedsvagter, som ikke deltager i arbejdet med borgerne, men hvis opgave er at sikre tryghed for medarbejderne. Det fremgår desuden, at tryghedsvagterne ikke må deltage i pacificering eller anden form for magt over for beboerne.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Vi lægger også vægt på, at det fremgår af Aalborg Kommunes udtalelse, at det i forbindelse med forespørgsler og undervisning bliver oplyst af kommunen, at det kun er personale, der er ansat til at varetage omsorgen over for borgerne, der kan anvende magt efter servicelovens regler. Aalborg Kommune vil i forbindelse med en forestående revision af kommunens magtanvendelsesinstrukser sikre, at dette fremgår udtrykkeligt af instrukserne.

Vi lægger desuden vægt på, at Aalborg Kommune i sin udtalelse vurderer, at der ikke er tale om delegation af myndighedsudøvelse.

Da kommunen således ikke har handlet i strid med lovgivningen, vurderer vi, at det ikke har betydning, at tilsynet tager sagen op til behandling.

Vi afslutter derfor sagen på det foreliggende grundlag.

Vi offentliggør dette brev på www.ast.dk i anonymiseret form.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen blev opmærksom på, at Aalborg Kommune benyttede vagter på botilbud placeret i kommunen.

Vi blev opmærksomme på forholdet på baggrund af en række artikler fra Altinget.dk.

Ankestyrelsen bad den 12. juli 2022 Aalborg Kommune om en udtalelse.

Aalborg Kommune har den 6. september 2022 sendt en udtalelse.

Følgende fremgår af udtalelsen:

“Aalborg Kommune kan indledningsvis bekræfte de gengivne oplysninger i Altinget.dk’s artikler om, at der på kommunens specialiserede voksenområde i nogle tilfælde benyttes såkaldte trygheds-vagter på botilbud. Aftalerne er indgået med Nordjyllands Beredskab, som er et § 60-selskab, der ejes af de nordjyske kommuner. Der vedlægges et eksempel på en aftale mellem Nordjyllands Beredskab og et konkret botilbud.

Vagternes opgaver er at skabe tryghed for medarbejderne, når medarbejderne arbejder med borgere med kompleks adfærd. Tryghedsvagterne deltager således ikke i arbejdet med borgerne. Tryghedsvagter må ikke deltage i pacificering eller anden form for magt over for beboerne, men tilkaldes for at give tryghed for medarbejderne ved deres tilstedeværelse *eller* om natten, hvor vagten hurtigt kan tilkaldes og være kortvarigt til stede under f.eks. pludselig sygdom hos en beboer, som skal på hospitalet, indtil en ansat medarbejder/afløser kan nå frem. Et eksempel på en arbejdsgangsbeskrivelse om det vedlægges.

Redegørelse for Aalborg Kommunes praksis

Ad 1) Hvordan kommunen sikrer sig, at kommunen overholder servicelovens regler for magtanvendelse i forbindelse med brugen af vagter på botilbud placeret i kommunen

Aalborg Kommune kan fuldt ud tilslutte sig den opfattelse af retstilstanden, som kommer til udtryk i artiklerne fra Altinget.dk, og som er angivet i pkt. 10 i Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 10148 af 14. december 2019. Dvs. at det kun er personale, som er ansat til at varetage omsorgen over for borgerne, der kan anvende magt efter servicelovens regler. Det er dette der ved forespørgsler og i forbindelse med undervisning tilkendegives. Ved en forestående gennemgående revision af magtanvendelsesinstrukserne, vil det blive sikret, at det også udtrykkeligt kommer til at fremgå af instrukserne.

[...]

Ad 2) Om kommunens brug af vagter på botilbud er i overensstemmelse med principperne for delegation af myndighedsudøvelse.

Vagterne deltager ikke i pædagogiske opgaver på botilbuddene. Aalborg Kommune delegerer heller ikke myndighedsudøvelse i form af magtanvendelse til tryghedsvagterne. Vagternes opgaver består udelukkende i at sikre tryghed for medarbejderne ved deres tilstedeværelse eller i at være til stede om natten, hvor der uventet kortvarigt ikke er medarbejdere til stede.

Magtanvendelse foretaget af en vagt bør således alene kunne forekomme, hvis der helt undtagelsesvist som i det forannævnte tilfælde foreligger særlige omstændigheder, som nødvendiggør handlinger, der har karakter af nødværge eller nødret. I så fald sker dette ikke på baggrund af delegation af myndighedsudøvelse.”

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det står i § 48 a i kommunestyrelsesloven.

Ved vurderingen af, om der er anledning til at rejse en tilsynssag, vurderer Ankestyrelsen, om sagen er generelt egnet til at understøtte det kommunale tilsyns overordnede formål og funktion. Vi lægger vægt på, om det vil have væsentlig betydning, at vi tager sagen op til behandling.

Ankestyrelsen kan bl.a. inddrage sagens principielle, generelle og alvorlige karakter. Ankestyrelsen kan også inddrage, om sagen objektivt set har stor økonomisk eller administrativ betydning for en eller flere kommuner, organisationer, foreninger, borgere m.fl.

Venlig hilsen

Nanna B. Damgaard

Vi har anvendt:

Lovbekendtgørelse om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven)
nr. 47 af 15. januar 2019